

JUSTIITSMINISTEERIUM

Sotsiaalministeerium
info@sm.ee
Suur-Ameerika 1
10122, Tallinn

Meie 23.08.2021 nr 8-1/5264

Edasised sammud elatise süsteemi muutmisel

Head koostööpartnerid ja huvirühmade esindajad,

Esmalt soovin teid tänada, et olete nii kirja teel kui suulistel kohtumistel panustanud alaealisele lapsele elatise väljamõistmise süsteemi muutva eelnõu täiustamisse. Kui aasta alguses toimunud kohtumisel arutasime peamiselt uue elatise summa arvutamise seotud muresid, siis viimati 21. juunil kohtudes oli arutlusteemaks see, kuidas praeguselt süsteemilt üle minna uuele. Vabandan ühtlasi nende osapoolte ees, kes Justiitsministeeriumist tingitud tehniliste probleemide tõttu juunikuisest kohtumisest veebi vahendusel osa ei saanud võtta.

Kõik osapooled on jõudnud ühisele arusaamale, et praeguses elatise süsteemis on muudatused vajalikud ning elatis ei peaks olema seotud miinimumalgaga. Märgatavalt loogilisem on elatise sidumine laste vajaduste ja vanemate sissetulekutega. Viimasel kohtumisel aga ei jõutud veel lõplikult üksmeelele, kuidas korraldada üleminek uuele süsteemile selliselt, et oleks tagatud kooskõla põhiseadusega, laste huvide maksimaalne kaitse ning erinevate osapoolte õiglane kohtlemine.

Oleme suve jooksul põhjalikult analüüsinud viimasele eelnõu versioonile saabunud tagasisidet ja viimasel kohtumisel teie poolt avaldatud seisukohti. Kuna seisukohad on kohati vastandlikud, siis on selge, et kõigi osapoolte jaoks ideaalset lahendust leida ei ole võimalik. Plaanime aga kompromissina eelnõusse sisse viia mitmeid muudatusi, et tagada võimalikult õiglane lahendus ja eelnõu maksimaalne vastavus erinevate osapoolte huvidele.

Planeerime eelnõus teha kaks olulisemat muudatust:

1. Fikseerime elatise summad, mis on kohtulahendis seotud töötasu alammäära muutuva suurusega

Erinevalt eelnõu viimasest versioonist ei asenda me rakendussättega eelnõu jõustumise hetkeni tehtud kohtulahendites kindlaks määratud elatise summat uue summaga. Siiski on oluline, et need summad tulevikus töötasu alammäära muutudes enam ei muutuks. Aastal 2012 oli miinimumelatise arvestamise aluseks olev pool töötasu alammäära 145 eurot kuus ja praegu on see summa 292 eurot kuus. Seega on see summa kümne aasta jooksul rohkem kui kahekordistunud ning soovime eelnõuga tagada, et töötasu alammäära tulevane muutumine enam elatise summat ei mõjutaks.

2. Elatise arvutamise valemis kehtestame baassummaks 200 eurot kuus

Arvestades asjaoluga, et lapse ülalpidamiskulude uuringu koostamisel olid aluseks valdavalt 2018. aasta andmed ning eeldades, et eelnõu jõustub 2022. aastal, on uuringust tulenevad andmed eelnõu jõustumise hetkeks juba neli aastat vanad. Seega ümardame elatise arvutamise aluseks oleva baassumma eelnõus 180 eurolt 200 euro suuruseks. Teisi elatise valemi komponente eelnõus ei

muudeta. Muudatusest tulenevalt oleks ühe lapse puhul elatise summa üldjuhul 213 eurot kuus (200+43-30) varasema 193 euro asemel.

Pärast eelnõusse muudatuste sisseviimist plaanime eelnõu septembris esitada Vabariigi Valitsusele.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Maris Lauri
minister

Lisaadressaadid:
Kaitseministeerium
Rahandusministeerium
Eesti Linnade ja Valdade Liit
Õiguskantsleri Kantselei
Riigikohus
Notarite Koda
Eesti Advokatuur
Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koda
Tallinna Ringkonnakohus
Tartu Ringkonnakohus
Viru Maakohus
Pärnu Maakohus
Harju Maakohus Tallinna kohtumaja
Tartu Maakohus
MTÜ Lastekaitse Liit
Eesti Naiste Varjupaikade Liit
Eesti Naisteühenduste Ümarlaud
Lapsele Vanemad MTÜ
MTÜ Ühendus Isade Eest
MTÜ Oma Pere
Eesti Lasterikaste Perede Liit MTÜ

Andra Olm 620 8244
Andra.Olm@just.ee